

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judecători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de inculpata Fediucova (Dolgova) Irina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, în cauza penală privind-o pe

Fediucova (Dolgova) Irina XXXXX,
născută la XXXXX, originară din mun.
XXXXX, domiciliată în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.10.2012 - 16.12.2014;

Instanța de apel: 09.02.2015 - 16.09.2015;

Instanța de recurs: 30.07.2018 - 12.02.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 decembrie 2014 Fediucova (Dolgova) Irina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) și art. 190 alin. (5) Cod penal și în baza acestor legi i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

în baza art. 190 alin. (2), lit. c) Cod penal închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 3 (trei) ani;

în baza art. 190 alin. (5) Cod penal i s-a numit pedeapsa sub formă de 8 (opt) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Fediucova (Dolgova) Irina pedeapsa definitivă de 8 (opt) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a dispus încasarea din contul Irinei Fediucova(Dolgova) în beneficiul părții vătămate Yanai Maria prejudiciul material în mărime de 4483 (patru mii patru sute optzeci și trei) lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de avocatul Vasile Albu în interesele părții vătămate Bandurcenko Vladimir și s-a dispus încasarea din contul Irinei Fediucova (Dolgova) în beneficiul părții vătămate Bandurcenko Vladimir suma de 5929 (cinci mii nouă sute douăzeci și nouă) Euro în valută națională, conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de sumă însușită prin înșelăciune și abuz de încredere, dobânda în sumă de 2052 (două mii cincizeci și doi) Euro în valută națională, conform cursului BNM la data executării hotărârii, prejudiciul moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Fediucova (Dolgova) Irina, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în vederea depistării potențialelor victime, cunoscând despre faptul că nu dispune de posibilități reale, în luna martie a anului 2011 a plasat un anunț publicitar în rubrica „Информбюро” din ziarul „Makler” cu conținutul „Помогу принять болгарское гражданство XXXXX”. La începutul lunii martie 2011, fiind contactată telefonic de către cet. Semen Zlotskiy, conștientizând ilegalitatea acțiunilor sale și dorind survenirea consecințelor, s-a prezentat drept angajată a Ambasadei Republicii Bulgare din R. Moldova, asigurându-l pe ultimul că dispune de posibilitatea facilitării redobândirii cetățeniei R. Bulgare. În continuare, fiind contactată prin intermediul poștei electronice la adresa irusicdolgova@mail.ru de către cetățeanul R. Ucraina, Vladimir Bandurcenko, i-a comunicat că, este angajată a Ambasadei, asigurându-l că se va ocupa în continuare de perfectarea actelor privind obținerea pașaportului bulgăresc. Începând cu 16 martie 2011, atât sub pretextul achitării taxelor legate de perfectarea actelor, precum și sub alte pretexte inventate, a solicitat și i s-a expediat prin intermediul sistemului de transferuri bănești „Быстрая почта” din numele cet. Vladimir Bandurcenko la data de 14 martie 2011, suma de 1000 Euro, la data de 16 martie 2011 - 500 Euro, la data de 21 martie - 500 Euro, la data de 26 martie 2011 - 1000 Euro, la data de 31 martie 2011 - 1000 Euro, la data de 04 aprilie 2011 - 500 Euro, la data de 22 aprilie 2011 - 400 Euro, la data de 20 mai 2011 — 200 Euro, la data de 26 mai 2011 - 300 Euro, la data de 06 iunie 2011 — 230 Euro, la data de 08 iunie 2011 - 450 Euro, la data de 29 iunie 2011, prin intermediul cet. Pașcan L. - 300 Euro la 04 iulie 2011 - 400 Euro și la 14 iulie 2011 - 600 Euro, în total 7380 Euro, care conform cursului valutar lunar mediu al BNM la data comiterii infracțiunii constituiau 123131,2 lei, bani, pe care i-a însușit fără a-și onora angajamentele asumate, cauzându-i părții vătămate Vladimir Bandurcenko daune în proporții deosebit de mari.

Tot, Fediucova (Dolgova) Irina în perioada dintre 11.05.2012 - 22.06.2012, având scopul însușirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, sub pretextul perfectării pașaportului Federației Ruse, prin înșelăciune a dobândit de la Yanai Maria bani în sumă de 550 Dolari, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM constituie 6583 lei MD și 2700 de

lei, cauzându-i părții vătămare o daună materială în proporții considerabile în valoare totală de 9283 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Pucas Ina în numele și interesul inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal pornit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal în privința inculpatei, pe motiv că, există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate, invocând următoarele argumente:

- potrivit materialelor cauzei penale, la data de 09.08.2011 inculpata a fost reținută fiind bănuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar la data de 11.08.2011 i s-a adus la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire pe această cauză penală (f. d. 87, 92, 94, vol. I);

- acuzarea de stat nu a prezentat instanței de judecată probe destule și incontestabile care ar demonstra vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate;

- prezenta cauză penală a fost examinată în lipsa părții vătămate Bandurcenko Vladimir și confruntării între acesta și inculpata Fediucova (Dolgova) Irina în cadrul urmăririi penale, contrar prevederilor art. 389 alin. (1) - (3) Cod procedură penală;

- instanța de fond ilegal a încasat dobânda de 2052 Euro, nefiind indicat temeiul legal de încasare a dobânzii, cât și a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei în beneficiul lui Bandurcenko Vladimir;

- instanța de fond a stabilit în cadrul cercetării judecătorești că inculpata nu cunoaște limba de stat și este vorbitoare de limba rusă, fiind asistată în instanță de către un interpret;

- procesul-verbal de reținere a fost întocmit în înmânat în limba rusă, inculpata a fost audiată în calitate de bănuită în limba rusă, ceea ce demonstrează că, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit limba pe care o posedă învinuitul, totodată fiind comise încălcările care duc la nulitatea absolută a actelor procedurale, fapt ignorat neîntemeiat de către instanța de fond;

- în cauza penală de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) Cod penal, actele procesuale la care a participat inculpata au fost efectuate cu participarea interpretului și traduse în limba rusă, cum ar fi ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul;

- în cazul dat, instanța de fond urma să constate nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 11.08.2011 și cea din 28.5.2013 de învinuire a lui Fediucova (Dolgova) Irina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal, cât și rechizitoriul pe prezenta cauză penală, deoarece nu au fost prezentate inculpatei în limba pe care o posedă, care nu poate fi înlăturată în nici un mod;

- în ceea ce privește învinuirea adusă inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) Cod penal, reieșind din faptul că, ultima a recunoscut vina în comiterea acestei infracțiuni, a recuperat prejudiciul părții vătămate, are la întreținere un copil minor, nu are antecedente penale, apărarea

consideră că, instanța de fond a aplicat o pedeapsă privativă de libertate neîntemeiat, nefiind luate în considerație circumstanțele atenuante la individualizarea pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, a fost admis apelul declarat de avocatul Pucas Ina în numele inculpatei Fediucova Irina, casată sentința parțial în latura civilă, cu excluderea sumei de 2052 Euro, cu titlu de dobândă de întârziere.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, necătând la faptul că, inculpata vina pe învinuirea adusă pentru episodul cu partea vătămată Yanai Maria a recunoscut-o parțial, iar vina pe învinuirea adusă pentru episodul cu partea vătămată Vladimir Bandurcenko nu a recunoscut-o, faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate inculpatei este dovedită prin următoarele mijloace de probă:

- declarațiile părții vătămate Yanai Maria;
- declarațiile martorilor Deadicico Mihail, Pușcan (Cimpoieș) Liudmila, Cîlicic Irina, Mîța Mihail;
- răspunsul obținut de la Ambasada FR din 12.09.2012 (f. d. 27);
- răspunsul obținut de la administrația ziarului „Makler” (f. d. 29);
- proces-verbal de confruntare dintre bănuita Fediucova (Dolgova) Irina și partea vătămată Yanai Maria (f.d. 41);
- proces-verbal de ridicare și proces-verbal de examinare a telefonului mobil de model „Nokia 2220 S” (f. d. 18 – 19);
- documentele ridicate de la instituțiile bancare, prin care s-a constatat că, Fediucova (Dolgova) Irina a ridicat de la BC „Energbans” SA la data de 14 martie 2011 suma de 1000 Euro, în baza transferului bănesc efectuat din numele cet. Bandurcenko Vladimir prin intermediul sistemului „Быстрая Почта”, de la BC „Moldova Agroindbank” SA - 500 Euro la data de 16 martie 2011, 500 Euro la data de 04 aprilie 2011 și 230 Euro la data de 16 iunie 2011, de la BC „Moldindconbank” SA a primit la data de 26 martie 2011 - 1000 Euro și la data de 04 iulie 2011 - 400 Euro, de la BC „Energbank” SA la data de 14 martie 2011 - 1000 Euro, de la BC „Unibank” la data de 23 aprilie 2011 - 400 Euro, la data de 14 iulie 2011 - 600 Euro, la data de 08 iunie 2011 - 450 Euro, la data de 20 mai 2011 - 200 Euro, la data de 26 mai 2011 — 300 Euro, de la BC „Victoriabank” SA la data de 21 martie 2011 - 500 Euro, de la BC „FinComBank” SA la data de 02 aprilie 2011 - 1000 Euro, bani transferați de aceeași persoană prin același sistem de transfer (f.d. 171-173, vol. I; f.d. 1-28, vol. II);
- raportul de expertiză grafoscopică a documentelor nr. 441 - 445 din 18 septembrie 2012 (f. d. 34 – 42, vol. II);
- procesul-verbal de examinare a șapte file de format A 4 ce conțin corespondența cet. Bandurcenko Vladimir și Dolgova Irina de pe adresa electronică bandurcenkov@gmail.com, iriusicdolgova@mail.ru și Mariallieva@vandex.ru. prin intermediul căruia s-a constatat că, convorbirile au tema perfectării actelor necesare pe numele cet. Bandurcenko Vladimir în vederea obținerii cetățeniei bulgare, și respectiv, perfectarea pașaportului bulgăresc. Pentru aceasta sunt solicitate diferite sume de bani, de asemenea se solicită transferuri bănești pentru scopuri personale. De asemenea, au fost

examine 14 file de format A 4, care conțin cererile din numele cet. Bandurcenko Vladimir de transfer prin sistemul „Быстрая Почта” a sumei de 7080 Euro, pe numele cet. Dolgova Irina și un transfer pe numele cet. Pașcan Liudmila (f.d. 44-50, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a înregistrării convorbirilor telefonice purtate între Fediucova (Dolgova) Irina și Cimpoieș (Pașcan) Liudmila (f. d. 116 - 120, vol. I);

- procesul-verbal de confruntare între Fediucova (Dolgova) Irina și Cimpoieș (Pașcan) Liudmila (f. d. 121, vol. I);

- informația prezentată de către administrația ziarului „Маклер” (f. d. 61 - 63, vol. I);

- informația prezentată de către Ambasada Republicii Bulgaria în Republica Moldova (f. d. 51 - 52, vol. II).

Astfel, instanța de apel a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, precum și în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a apreciat critic poziția inculpatei care a invocat că, Pașcan Ludmila a rugat-o să primească un transfer bănesc de la o rudă a ei din Ucraina dat fiind faptul că, această poziție nu este susținută prin nici o probă administrată la cauza penală, ba mai mult aceasta este contrazisă prin declarațiile părții vătămate Bandurcenko Vladimir care a indicat că, a făcut cunoștință cu Fediucova (Dolgova) Irina prin intermediul poștei electronice, ultima prestând servicii privind dobândirea cetățeniei bulgare, respectiv a pașaportului. Transferurile au fost făcute de la data de 14 martie până la data de 13 iulie, conform rapoartelor băncii. Partea vătămată cunoștea că banii au fost ridicați de Irina Fediucova (Dolgova).

Totodată, instanța de apel a menționat că, inculpata a creat o falsă imagine a sa privind serviciile pe care ar putea să le presteze, astfel comunicându-i părții vătămate Vladimir Bandurcenko că este angajată a Ambasadei, asigurându-l că se va ocupa de perfectarea actelor privind obținerea pașaportului bulgăresc. Prin informația eliberată de Ambasada Republicii Bulgaria în Republica Moldova se atestă că, Dolgova (Fediucova) Irina nu a fost angajată a Ambasadei și nu au fost înregistrate acte depuse pentru dobândirea cetățeniei bulgare pe numele cet. Vladimir Bandurcenko.

Astfel, inculpata Fediucova (Dolgova) Irina primind de la partea vătămată Vladimir Bandurcenko, în 14 rate suma de 7380 Euro, cu condiția perfectării pașaportului bulgăresc, încă de la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bani, a urmărit scopul de a sustrage aceste sume bănești și nu avea intenția și nici capacitatea necesară de a-și onora angajamentele asumate, or, din probele

administrare s-a constatat că, inculpata nu a fost angajată a Ambasadei Republicii Bulgaria, iar la Ambasadă nu au fost depuse acte pentru dobândirea cetățeniei bulgare pe numele cet. Vladimir Bandurcenko.

Prin raportul de expertiză grafoscopică a documentelor nr. 441-445 din 18 septembrie 2012 s-a stabilit că, semnăturile în litigiu din numele Irinei (Dolgova) Fediucova din actele în litigiu au fost executate de una și aceeași persoană, și anume, de către Dolgova (Fediucova) Irina.â

Cu referire la argumentul apărătorului precum că, inculpatei nu i s-a asigurat dreptul la interpret și că actele nu i-au fost traduse în limba rusă, instanța de apel a reținut că, Fediucova (Dolgova) Irina este cetățean al Republicii Moldova, născută în Chișinău, folosind limba rusă, ca limbă de comunicare. Careva date precum că, inculpata Fediucova (Dolgova) Irina ar avea disfuncționalități în comunicare sa cu alte persoane în limba română sau că nu ar înțelege această limbă de comunicare, nu au fost prezentate.

Totodată, a menționat instanța de apel că, pe durata desfășurării urmăririi penale, unele acte procedurale au fost întocmite în limba rusă (procesul-verbal de reținere din 09.08.2011 (f. d. 87, vol. I); procesul-verbal de aducere la cunoștință și de explicare persoanei reținute a drepturilor și obligațiilor bănuitului din 09.08.2011 (f. d. 90-91, vol. I); procesul-verbal de explicare a drepturilor și obligațiilor din 11 august 2011 (f.d. 95, vol. I)), fie acțiunile procesuale au fost desfășurate în limba de comunicare a inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina, adică în limba rusă, precum procesul-verbal de audiere a bănuitului din 09.08.2011 (f.d. 92, vol. I).

La acest capitol, instanța de apel a mai reținut că, pe durata desfășurării acțiunilor de urmărire penală, inculpata Fediucova (Dolgova) Irina a fost asistată de către apărător, respectiv, pe actele procesuale, a căror nulitate se solicită de către apărare (ordonanța de punere sub învinuire din 11.08.2011 și din 28.05.2013 de învinuire a lui Fediucova (Dolgova) Irina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, cât și rechizitoriul) este prezentă semnătura inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina, cât și a apărătorului acesteia, care nu a semnalat careva încălcări sau obiecții cu privire la desfășurarea acțiunii de urmărire penală și întocmirea actului procedural.

Astfel, instanța de apel a respins poziția avocatului Ina Pucas privind încetarea procesului penal, or, în speță nu au fost constatate careva circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, iar prin probatoriul administrat la cauza penală, în condiții de publicitate și contradictorialitate s-a stabilit vinovăția inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

La fel, instanța de apel a statuat că, instanța de fond corect a dispus examinarea cauzei penale în lipsa părții vătămate Bandurcenko Vladimir, or, la materialele cauzei penale a fost anexată ordonanța de recunoaștere a cet. Vasile Albu, care este și avocat, în calitate de reprezentant legal, iar prin declarația semnată de către partea vătămată Bandurcenko Vladimir se reține că, ultimul îl împuternicește pe avocatul Vasile Albu să-i apere drepturile și interesele, precum și să depună declarații în numele său.

Instanța de apel verificând legalitatea soluționării acțiunii civile înaintată de avocatul Vasile Albu în numele și interesul părții vătămate Bandurcenko Vladimir a constatat că, instanța de fond a admis erori în soluționarea acesteia, care a dus la o soluție eronată și care lezează drepturile inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, instanța de fond eronată a dispus încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 2 052 Euro, dat fiind faptul că, între inculpata Fediucova (Dolgova) Irina și partea vătămată Bandurcenko Vladimir nu s-au format raporturi civile obligaționale, ci prejudiciul cauzat părții vătămate a survenit ca urmare a acțiunilor ilicite ale inculpatei. Respectiv, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial.

Prin urmare, sunt pasibile aplicării dobânzii de întârziere doar obligațiilor pecuniare care rezultă din raporturi civile încheiate între debitor și creditor, or, în speță, prejudiciul cauzat părții vătămate rezultă din săvârșirea infracțiunii, prejudiciu care se stabilește prin administrarea de probe.

În acest context, instanța de apel a exclus suma de 2 052 Euro, cu titlu de dobândă, la acțiunea civilă înaintată de Vasile Albu în numele și interesul părții vătămate Bandurcenko Vladimir.

Cu referire la critica adusă de avocatul Ina Pucas referitor la faptul că, instanța de fond ilegal a încasat suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, din următoarele considerente.

La aprecierea avocatului Ina Pucas precum că, reprezentantul părții vătămate nu a prezentat careva probe care ar justifica încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a notat că, spre deosebire de prejudiciul material care se stabilește prin administrarea de probe, cuantumul prejudiciului moral se stabilește de către instanța de judecată, pe bază de apreciere.

Astfel, cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a soluționat acțiunea civilă în această privință, și respectiv, a dispus încasarea de la inculpata Fediucova (Dolgova) Irina în beneficiul părții vătămate a sumei de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, fapt ce reprezintă o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de partea vătămată.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal instanța de fond a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, de personalitatea inculpatei, de circumstanțele cauzei.

Instanța de apel verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 27 aprilie 2018, declară recurs ordinar inculpata Fediucova Irina, prin care solicită admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, neinvocând niciun temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Incorect a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, or, suma de 116800 lei este una de proporții mari, astfel acțiunile ei urmau a fi calificate în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, totodată luând în considerație că, a recuperat parțial paguba materială, urma a fi recunoscută de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) Cod penal;

- Organul de urmărire penală nu a prezentat careva probe ce ar confirma că a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 Cod penal;

- La stabilirea pedepsei, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație că a recunoscut vina, parțial a recuperat prejudiciul material și că avea la întreținere un copil minor;

- În instanța de judecată au participat diverși avocați, iar avocatul său cu care a încheiat contract de asistență juridică, nu a fost citat pentru a participa în ședința de judecată.

7. Procurorul și avocatul Albu Vasile în numele părții vătămate Bandurcenko Vladimir prin referințele depuse au solicitat declararea inadmisibilității recursului pe motiv, că recursul este declarat peste termen.

8. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi admis.

Conform materialelor cauzei inculpatei Fediucova Irina nu i-a fost înmănată traducerea deciziei instanței de apel și numai după depunerea recursului de către inculpată, la indicația formulată în încheierea Vicepreședintelui instanței de recurs, acesteia i-a fost înmănată traducerea. Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă, că Fediucova I. a fost reținută în temeiul deciziei instanței de apel abea în 13.09.2017, însă decizia i-a fost adusă la cunoștință în limba pe care o cunoaște numai după depunerea recursului.

În aceste condiții, instanța de recurs a considerat necesar de a soluționa recursul în fond, considerându-l depus în termen.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limita temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și formulate în cererea de recurs.

Colegiul lărgit reiterează, că potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel, instanța de apel a respectat dispozițiile art. 414, 417 Cod de procedură penală, pronunțându-se motivat asupra argumentelor relevante ale apelului, iar vinovăția inculpatei a fost dovedită în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel.

Ținând cont de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează că instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără, însă, a agrava situația condamnatului, Colegiul lărgit atestă, că din conținutul hotărârii contestate rezultă, că Fediucova (Dolgova) Irina a fost condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) și 190 alin. (5) Cod penal, adică a fost recunoscută vinovată de săvârșirea escrocheriei, după semnele calificative *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea unei daune în proporții considerabile* și respectiv după semnele calificative *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*.

Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit legislației penale în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii și condamnării inculpatei de către instanțele ierarhic inferioare, erau actuale prevederile art. 190 Cod penal, astfel, la data pronunțării deciziei de către instanța de apel privind menținerea sentinței prin care inculpata a fost condamnată, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei pentru faptele comise erau corecte.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, au fost operate mai multe modificări la Codul penal, inclusiv acestea vizează norma de incriminare din această cauză, art. 190 Cod penal, potrivit căroră:

„4. La articolul 190:

în dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, la 26 iulie 2018, în primul rând, a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) din art. 190 Cod penal, expus în felul următor: „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a 8 unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în*

folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.”

Și, în al doilea rând, agravanta de la alin. (2) al art. 190 inserat la lit. c): cauzarea de daune în proporții considerabile a fost exclusă, regăsindu-se în componența alin. (1) din aceeași normă.

Prin urmare, la momentul judecării cauzei de către instanțele de fond, calificarea faptei și încadrarea juridică a acesteia a fost corect stabilită în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, or, potrivit prevederilor art. 8 din Codul penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Din conținutul prevederilor legale sus-indicate, reiese că legislatorul a concretizat fapta și consecințele prejudiciabile prin care se poate comite infracțiunea de escrocherie, adoptând un concept mai detaliat a metodelor prin care se săvârșește dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

Astfel, prin noua redacție a art. 190 alin. (1) din Codul penal, a fost detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării acestei interpretări extensive defavorabile.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că, potrivit modificărilor operate în art. 126 Cod penal suma prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilegale ale inculpatei, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, incriminate la data comiterii infracțiunii, la moment nu ating pragul stabilit de aceste prevederi legale pentru a fi încadrate acțiunile inculpatei conform semnului calificativ ”*săvârșită în proporții deosebit de mari*”, or, valoarea bunurilor dobândite de către inculpată prin escrocherie nu depășește suma de 40 salarii medii lunare pe economie stabilite prin hotărârea Guvernului nr. 21 din 18.01.2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2019.

Revenind la circumstanțele concrete din această cauză, Colegiul penal lărgit constată că, de fapt, acțiunile infraționale comise de Fediucova (Dolgova) Irina se subscriu și în continuare infracțiunii de escrocherie, însă prejudicierea considerabilă a părții vătămate Yanai Maria deja nu mai este o variantă agravantă de comitere a acestei infracțiuni, ci se încadrează în varianta-tip a infracțiunii de escrocherie stipulate de legiuitor, conform noilor modificări, în alin. (1), iar a infracțiunii comise de către inculpată potrivit art. 190 alin. (5) Cod penal în privința părții vătămate Bandurcenko Vladimir, se încadrează conform alin. (4) care prevede proporții mari, ceea ce, în principiu, îi atenuează situația inculpatei și îi permite instanței de recurs, la această etapă a procedurilor să intervină în soluțiile adoptate pe marginea acestei cauze.

Raționamentele de mai sus se fundamentează pe prevederile art. 10 Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Așadar, fiind încadrate acțiunile inculpatei Fediucova (Dolgova) Irina în baza art. 190 alin. (1) și 190 alin. (4) din Codul penal, Colegiul lărgit statuează că urmează a fi stabilită pedeapsa conform sancțiunii normei art. 190 alin. (1) Cod penal, care prevede trei forme alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul

comunității de la 120 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani, iar conform normei art. 190 alin. (4) Cod penal închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiuni săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celei vinovate, care a recunoscut parțial vinovăția, nu se căiește sincer de cele comise, Colegiul penal lărgit consideră că, corectarea și reeducarea inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, este posibilă numai cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an și 6 luni în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, iar în baza art. 190 alin. (4) Cod penal – pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 ani.

Iar, în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i se stabilește definitiv lui Fediucova (Dolgova) Irina – 8 (opt) ani închisoare, în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de inculpată, urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în cauza penală privind-o pe Fediucova (Dolgova) Irina, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care Fediucova (Dolgova) Irina se recunoaște vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și 190 alin. (4) Cod penal cu stabilirea pedepselor în limita prevăzută de sancțiunea normelor respective și cu menținerea în rest a deciziei contestate.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de inculpata Fediucova (Dolgova) Irina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015 și sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 decembrie 2014, în cauza penală privind-o pe **Fediucova (Dolgova) Irina XXXXX**, în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează.

Fediucova (Dolgova) Irina XXXXX se recunoaște vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și i se stabilește pedeapsa de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare.

Fediucova (Dolgova) Irina XXXXX se recunoaște vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și i se stabilește pedeapsa de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i se stabilește definitiv lui **Fediucova (Dolgova) Irina XXXXX** – 8 (opt) ani închisoare, în penitenciar pentru femei, cu

privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul gestionării bunurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei începe să curgă la 12 februarie 2019, cu includerea în acest termen a timpului aflării inculpatei în detenție din momentul reținerii - 13 septembrie 2017 și până la 12 februarie 2019.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **14 martie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Gobzac Elena

Boico Victor